

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка

Кафедра теорії і методики дошкільної та початкової освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи
М.Б. Боднар
2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 012 Дошкільна освіта

освітньо-професійна програма Дошкільна освіта

Кременець – 2017

Легін В.Б. Теорія та методика фізичного виховання : робоча програма для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта. Кременець, 2017. 27 с.

Розробник: Легін Вікторія Борисівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти. Протокол № 1 від 31 серпня 2017 року.

Завідувач кафедри

к.пед.наук, доцент Т.С. Фасолько

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 5/6	Галузь знань <i>01 Освіта</i>	Нормативна		
	Спеціальність: <i>012 Дошкільна освіта</i>			
Модулів – 2	Професійна кваліфікація: <i>Вихователь дітей раннього та дошкільного віку</i>	Рік підготовки:		
Змістових модулів – 3		II-й	II-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат, презентація		Семестр		
Загальна кількість годин – 150/180				I-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4,8		Ступінь вищої освіти: <i>бакалавр</i>	Лекції	
			38 год.	12 год.
	Практичні, семінарські			
	20 год		10 год	
	Лабораторні			
	10		-	
Самостійна робота				
82 год.	158 год.			
Вид контролю: <i>екзамен</i>				

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 45,4 % : 54,6 %

для заочної форми навчання – 12,3% : 87,7 %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча навчальна програма з дисципліни «Теорія та методика фізичного виховання» є нормативним документом, який розроблено кафедрою теорії і методики дошкільної та початкової освіти на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів відповідно до навчального плану для підготовки здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 012 Дошкільна освіта денної та заочної форми навчання. В ній визначено обсяг знань, якими повинен опанувати бакалавр відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної програми та фахових компетентностей, зазначених у Національній рамці кваліфікацій.

Мета курсу – засвоїти основи професійної діяльності педагога в галузі фізичного виховання дошкільників, оволодіти майбутніми педагогами системою знань в галузі теорії та методики фізичного виховання, практичними вміннями та навичками з організації і проведення активних форм роботи з фізичної культури в закладі дошкільної освіти.

Завдання:

- оволодіння майбутніми педагогами основними поняттями, завданнями та змістом навчальної дисципліни;
- формування стійкого інтересу до навчальної дисципліни, усвідомлення пріоритетності здійснення фізичного виховання дітей;
- формування у студентів практичних умінь і навичок виконання фізичних вправ та проведення всіх організаційних форм роботи з фізичного виховання;
- засвоєння знань та практичних вмінь по наданню організаційно-методичної допомоги вихователям;
- забезпечення оптимальних умов навчання, діяльності і відпочинку дітей дошкільного віку

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими компетентностями:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	
Загальні компетентності	ЗК1.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
	ЗК2.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях.
	ЗК3.	Здатність володіти державною мовою як усно, так і письмово
	ЗК6.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

	ЗК7.	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, що виникають в процесі професійної діяльності.
	ЗК10.	Навички здійснення безпечної діяльності; прагнення до збереження навколишнього середовища.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1.	Здатність усвідомлювати високе соціальне значення педагогічної професії та дотримуватися принципів професійної етики вихователя дітей раннього та дошкільного віку.
	СК 2.	Здатність проектувати і провадити освітній процес із врахуванням сучасного сталого розвитку суспільства та рівня розвитку особистості дитини раннього і дошкільного віку.
	СК10.	Здатність використовувати основи теорії і методології освіти в професійно-педагогічній діяльності.
	СК11.	Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.
	СК12.	Здатність впроваджувати у професійній діяльності сучасні педагогічні та інформаційно-комунікаційні технології.
	СК13.	Здатність трансформувати і впроваджувати у власній професійній діяльності передовий педагогічний досвід у галузі освіти.
	СК17.	Здатність працювати з дітьми, що мають особливі освітні потреби та обирати ефективні форми та методи, технології роботи з ними.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

РН1.	Продемонструвати знання галузевого законодавства та нормативно-інструктивних матеріалів у сфері дошкільної освіти.
РН2.	Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби дошкільної освіти.
РН3.	Продемонструвати сучасні уявлення про підходи до управління педагогічною взаємодією, організацією навчально-виховного процесу, сучасною освітньою технологією навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку.
РН4.	Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку в нормі, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими потребами.

PH7.	Застосовувати отримані знання при вирішенні педагогічних, навчально-виховних і науково-методичних завдань з урахуванням вікових й індивідуально-типологічних, соціально-психологічних особливостей дитячих колективів і конкретних педагогічних ситуацій.
PH8.	Вміти вести педагогічну роботу; визначати ступінь і глибину засвоєння навчального програмного матеріалу, прищеплювати дошкільникам навички самостійного опанування й поповнення знань.
PH10.	Використовувати навички, що були сформовані й розвинуті під час вивчення дисциплін професійної практичної підготовки.
PH11.	Здійснювати критичний аналіз теоретичної та методичної літератури в галузі дошкільної освіти.
PH13.	Вивчати, аналізувати та впроваджувати передовий педагогічний досвід в практику роботи дошкільних навчальних закладів.
PH15.	Організовувати освітньо-виховний процес у дошкільному навчальному закладі.
PH16.	Систематично підвищувати свою професійно-педагогічну майстерність.
PH17.	Ефективно використовувати новітні освітні технології, програмне забезпечення й сучасні технічні засоби навчання, створювати блоги, флеш-анімації, презентації, буклети.
PH18.	Застосовувати на практиці знання щодо безпечної діяльності, зокрема, в природі; в галузі наукової організації й охорони праці.
PH19.	Застосовувати інформаційні та комунікаційні, здоров'язбережувальні технології в галузі дошкільної освіти.

Програма навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 години / 5 кредитів ECTS.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Тема 1. Наукові засади теорії та методики фізичного виховання дітей дошкільного віку

Фізичне виховання як суспільне явище на етапі розвитку людського суспільства. Період розквіту родового суспільства. Необхідність передачі життєвого досвіду у застосуванні предметів праці та бойових дій підростаючим поколінням. Новий напрямок фізичної культури – лікувально-профілактичний.

Застосування засобів загартування організму, гігієни, організація активного відпочинку тощо. Середина XVIII століття – період створення буржуазних суспільно-економічних відносин, активізується розвиток фізичної культури.

Предмет теорії та методики фізичного виховання і її місце в системі наукових знань. Основні питання теорії фізичного виховання, їх значення та історична обумовленість.

Наукові засади теорії та методики фізичного виховання. Основні історичні етапи розвитку вітчизняної науки про фізичне виховання дітей, підлітків, юнаків і дівчат, дорослого населення.

Зв'язок теорії фізичного виховання з іншими науковими дисциплінами. Основні методи наукових досліджень в теорії фізичного виховання. Становлення вітчизняної системи фізичного виховання. Мета та завдання фізичного виховання. Характеристика основних ланок системи фізичного виховання. Державна та громадсько-самодіяльна форми організації фізичного виховання в Україні. Місце і роль фізичної культури в загальній системі виховання дітей дошкільного віку.

Фізичне виховання дітей дошкільного віку в працях педагогів минулого (Й.Г.Песталоцці, Ж.-Ж.Руссо, К.Д.Ушинський та ін.). Вітчизняна наука про фізичне виховання підростаючих поколінь. Сучасні дослідники фізичного виховання дошкільників і їх роль в розвитку теорії та методики фізичного виховання (Е.С.Вільчковський, Е.М.Вавілова, Т.І.Осокіна, М.Ю.Кистяковська, М.А.Метлов, Д.В.Хухлаєва, Е.А.Тимофієва, Г.В.Шалигіна, В.А.Шишкіната ін.). Система фізичного виховання в сучасних дошкільних закладах. Сучасні проблеми теорії фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Тема 2. Завдання та засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку

Обумовленість завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку анатомічними і психофізіологічними особливостями їх організму. Оздоровчі завдання: охорона та зміцнення здоров'я, покращення фізичного розвитку, вдосконалення функцій та загартування, формування правильної постави та попередження плоскостопості, підвищення працездатності організму. Освітні завдання: формування рухових вмінь та навичок, розвиток фізичних якостей (спритності, швидкості, гнучкості, сили та витривалості); оволодіння елементарними знаннями про свій організм, про роль фізичних вправ в його життєдіяльності; про засоби зміцнення власного здоров'я; прищеплення навичок особистої та суспільної гігієни. Виховні завдання: всебічний розвиток дітей в процесі фізичного виховання, виховання потреби до систематичних занять фізичними вправами, інтересу до фізичної культури і спорту.

Фізичні вправи – основний засіб фізичного виховання дітей. Класифікація і загальна характеристика фізичних вправ. Використання оздоровчих сил природи (сонця, повітря, води) з метою фізичного виховання. Гігієнічні фактори як засіб фізичного виховання. Загартування як комплексна система оздоровчо-виховних впливів. Основні принципи загартування: послідовність, систематичність, врахування індивідуальних особливостей дітей та їхнього

ставлення до загартовуючих процедур. Засоби і методи загартування. Нетрадиційні методи загартування (ходьба босоніж, обливання льодяною водою). Види загартовуючих заходів в умовах дошкільного закладу: повсякденні та спеціальні загартовуючі процедури. Базова програма та варіативні програми фізичного розвитку дітей. Аналіз структури та змісту розділів програм з фізичної культури. Програма з фізичної культури для закладів дошкільної освіти з фізкультурно-оздоровчого напрямку.

Тема 3. Вікові особливості дітей раннього та дошкільного віку.

Основні закономірності фізичного розвитку дитини від народження до шести років: інтенсивність і нерівномірність розвитку основних систем організму, гетерохронність росту і розвитку окремих органів і систем. Особливості росту і розвитку в залежності від статі. Забезпечення надійності біологічних систем організму. Обумовленість росту і розвитку генетичними факторами та впливом середовища. Анатомо-фізіологічні особливості дітей раннього і дошкільного віку. Врахування особливостей кісткової, м'язової, дихальної, серцево-судинної, нервової систем у процесі фізичного виховання дітей раннього та дошкільного віку. Особливості розвитку та удосконалення функцій різних органів та систем під впливом фізичних вправ. Передумови формування рухів до народження (внутрішньоутробний період розвитку). Розвиток рухів дитини на першому році життя. Особливості розвитку моторики дітей від 3 до 6 років. Особливості організації оздоровчого харчування дошкільників.

Значення фізичного виховання для психофізичного розвитку дітей раннього віку. Специфіка завдань і засобів фізичного виховання. Фізичне виховання дітей першого року життя. Створення відповідних умов для нормального фізичного розвитку та активної поведінки дітей. Роль гігієнічних факторів. Використання оздоровчих сил природи для загартування організму дитини. Фізичні вправи (рефлекторні, пасивні, активно-пасивні, активні). Застосування масажу та фізичних вправ для розвитку дітей першого року життя. Прийоми масажу: погладжування, розтирання, розминання, поплескування, вібрація. Фізичне виховання дітей другого року життя. Створення умов, які сприяють розвитку оптимальної рухової активності, бадьорого стану, застосування іграшок та фізкультурних посібників для формування рухових умінь у дітей. Рухливі ігри та ігрові вправи. Заняття з фізичної культури з підгрупами дітей. Організація самостійної рухової діяльності дітей другого року життя.

Тема 4. Закономірності формування рухових вмінь і навичок

Єдність навчання, виховання та розвитку дітей у процесі фізичного виховання.

Принципи навчання рухових дій: виховуючого навчання, свідомості та активності, наочності, доступності та індивідуалізації, систематичності та послідовності, міцності. Методи та прийоми навчання фізичних вправ. Поняття про метод та методичний прийом. Класифікація і загальна характеристика

методів і прийомів навчання фізичних вправ. Наочні методи та прийоми: показ фізичних вправ; мотивація; застосування наочних посібників (плакатів, малюнків, діафільмів, фотографій та ін.); звукові та зорові орієнтири; допомога вихователя. Словесні методи та прийоми: розповідь, пояснення, бесіда, вказівка, оцінка, команда, розпорядження.

Практичні методи та прийоми: розучування фізичної вправи по частинах, в цілому; ігровий та змагальний метод. Комплексне використання методів і прийомів навчання фізичних вправ.

Закономірності формування рухових умінь та навичок. Поняття про рухове вміння та навичку. Етапи формування рухової навички: початковий (ознайомлення), поглиблене розучування руху, закріплення та удосконалення. Взаємозв'язок рухової навички і фізичних якостей. Методика розвитку рухових (фізичних) якостей у дітей дошкільного віку: швидкості, спритності, гнучкості, витривалості, сили. Особливості розвитку фізичних якостей у дошкільників. Регулювання навантаження та відпочинку як основа розвитку рухових якостей. Прийоми оптимального забезпечення фізіологічного навантаження.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ НАВЧАННЯ ТА РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Тема 5. Методика навчання шикувальних вправ

Шикувальні вправи. Загальна характеристика шикувальних вправ. Значення і місце шикувальних вправ у процесі фізичного виховання дошкільників. Види шикувальних вправ. Техніка виконання. Методика навчання шикувальних вправ дітей різних вікових груп: організація дітей, прийоми навчання, музичний супровід.

Тема 6. Методика навчання основних рухів

Основні рухи. Поняття, значення та характеристика основних рухів. Види основних рухів: ходьба, біг, стрибки, лазіння, метання, вправи з рівноваги. Специфіка впливу кожного з основних рухів на розвиток дитини. Техніка основних рухів і її особливості в дошкільному віці. Методика навчання основних рухів дітей різних вікових груп. Методичні прийоми навчання з урахуванням віку дітей. Застосування підготовчих та підвідних вправ. Засоби для попередження травматизму у дітей під час виконання основних рухів. Прийоми страховки.

Тема 7. Методи і прийоми навчання загальнорозвивальних вправ

Загальнорозвивальні вправи. Загальна характеристика. Значення і особливості загальнорозвивальних вправ, їх класифікація: вправи для розвитку м'язів рук і плечового поясу, для м'язів тулуба, ніг. Характеристика вихідних положень для ніг, рук, сидячи та лежачи.

Підбір загальнорозвивальних вправ для дітей різних вікових груп. Застосування дрібного фізкультурного інвентаря та посібників (прапорці,

брязкальця, м'ячі, палиці, скакалки, обручі та ін.). Дозування та темп виконання. Музичний супровід вправ. Методи і прийоми навчання загальнорозвивальних вправ. Організація дітей. Навчання правильного дихання. Вимоги до складання комплексів.

Тема 8. Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі дня закладу дошкільної освіти

Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі дня. Значення ранкової та гігієнічної гімнастики після денного сну для всебічного розвитку дітей та зміцнення їх здоров'я. Зв'язок гімнастики з загартуванням (повітря, обтирання та обливання). Структура і зміст ранкової гімнастики. Підбір вправ. Складання комплексів.

Методика проведення ранкової гімнастики з дітьми різних вікових груп: організація дітей, прийоми керівництва фізичними вправами. Темп виконання фізичних вправ, контроль за диханням. Дозування фізичного навантаження – кількість вправ, їх повторюваність, загальна тривалість ранкової гімнастики. Вимоги щодо одягу дітей при проведенні гімнастики у приміщенні та на фізкультурному майданчику. Особливості методики проведення гігієнічної гімнастики після денного сну. Фізкультурні хвилинки. Фізкультурні паузи (динамічні перерви). Значення, зміст фізкультурних пауз у залежності від місця їх проведення та віку дітей.

Тема 9. Методика організації і проведення рухливих ігор

Рухливі ігри. Характеристика рухливої гри як засобу та методу фізичного виховання і загального розвитку дитини. Класифікація рухливих ігор. Ускладнення та варіативність рухливих ігор протягом дошкільного віку. Методика проведення: підготовка до гри, організація дітей, пояснення змісту і правил гри, роздача атрибутів, керівництво процесом гри, підведення результатів гри.

Особливості підбору та керівництва рухливими іграми з дітьми молодших груп. Роль вихователя в організації та проведенні рухливих ігор з дітьми першої та другої молодших груп. Особливості підбору та керівництва рухливими іграми з дітьми середньої та старшої груп. Особливості організації та проведення українських народних рухливих ігор.

Тема 10. Методика навчання спортивних вправ

Вправи спортивного характеру. Загальна характеристика вправ спортивного характеру (ходьба на лижах, катання на санках, ковзанах, велосипеді, плавання та ін.). Їх комплексний вплив на організм дитини. Катання на санках. Організація дітей при проведенні катання на санках у різних вікових групах. Характеристика ігор на санках та особливості методики їх проведення з дітьми різних віку.

Ходьба на лижах. Загальна характеристика техніки різних способів пересування на лижах. Ступаючий та ковзний крок, поперединний двокроковий та безкроковий ходи. Повороти переступанням на місці та в русі. Способи

гальмування: плугом, напівплугом, падінням. Завдання та вимоги програми щодо навчання дітей ходьби на лижах у різних вікових групах. Організація дітей під час навчання ходьби на лижах у різних вікових групах. Катання на ковзанах. Загальна характеристика та техніка катання на ковзанах: біг по прямій, повороти, гальмування. Ігри на льоду та методика їх проведення. Попередження травматизму. Катання на роликівих ковзанах. Підготовка місця, інвентаря, вибір відповідного взуття. Догляд за ковзанами та їх збереження. Створення відповідних умов для проведення катання на роликівих ковзанах. Стійка дитини при пересуванні на ковзанах, пересування по прямій та по колу, виконання поворотів. Попередження травматизму. Правила поведінки дітей. Катання на велосипеді та самокаті. Особливості катання на трьох та двоколісному велосипеді, самокаті. Правила використання велосипеду, самокату та догляд за ними.

Плавання. Значення плавання для всебічного розвитку дітей. Санітарно-гігієнічні вимоги до проведення плавання з дошкільниками різних вікових груп. Правила користування басейном: костюм та купальні приладдя, організація дітей, правила поведінки на воді. Методика навчання елементам плавання. Послідовність вправ для освоєння з водою: підготовчі вправи, вправи для засвоєння техніки плавання на суші і в воді. Ігри та розваги у воді, методика їх проведення. Тривалість занять з плавання у різних вікових групах. Заходи запобігання нещасних випадків під час проведення плавання.

Тема 11. Методика проведення ігор з елементами спорту

Ігри з елементами спорту. Значення ігор спортивного характеру, їх вплив на зміцнення здоров'я, підвищення рухової підготовленості, комплексний розвиток фізичних якостей дітей. Особливості методики проведення ігор з елементами спорту: городки, бадмінтон, настільний теніс, баскетбол, футбол, хокей. Їх зміст та правила. Дозування навантаження. Обладнання та інвентар для ігор спортивного характеру, умови і місце проведення. Попередження травматизму.

Тема 12. Заняття з фізичної культури – основна організаційна форма навчання дітей фізичних вправ

Характеристика форм організації фізичного виховання: фізкультурні заняття; фізкультурно-оздоровча робота впродовж дня (ранкова гімнастика, гігієнічна гімнастика після денного сну, фізкультурні хвилини, фізкультурні паузи (динамічні перерви), рухливі ігри, фізичні вправи на прогулянці, загартовуючі заходи); активний відпочинок (фізкультурні розваги, фізкультурні свята, дні здоров'я, канікули, пішохідні переходи за межі дошкільного закладу); самостійна рухова діяльність. Специфічне призначення кожної форми фізичного виховання. Взаємозв'язок різних форм фізичного виховання. Заняття з фізичної культури – основна організаційна форма систематичного навчання дітей фізичних вправ.

Структура та зміст занять з фізичної культури. Взаємозв'язок частин заняття (підготовчої, основної та заключної). Орієнтовна тривалість кожної

частини заняття в різних вікових групах. Обумовленість структури заняття щодо педагогічних завдань. Створення відповідних гігієнічних умов. Методика проведення занять з дітьми різних вікових груп. Загальна та моторна щільність заняття. Особливості змісту і методики проведення фізкультурних занять на повітрі в різні пори року. Особливості змісту і методики проведення фізкультурних занять у мішаних за віком групах. Лікувально-педагогічний контроль за станом здоров'я дітей на фізкультурних заняттях. Індивідуальна робота з окремими дітьми і заняття з невеликими групами.

Тема 13. Педагогічне керівництво самостійною руховою діяльністю дітей

Самостійна рухова діяльність дітей. Поняття рухова активність дитини. Види рухової активності: цілеспрямована та довільна (самостійна). Якісна та кількісна характеристика рухової активності дітей. Оптимальна рухова активність – необхідна умова всебічного розвитку дітей. Негативний вплив гіподинамії на здоров'я, фізичний розвиток та формування рухової підготовленості дітей. Результати досліджень проблеми рухової активності дошкільників (О.Г.Аракелян, Е.С.Вільчковський, Т.І.Дмитренко, Т.І.Осокіна, В.А.Шишкіна та ін.), їх застосування в практиці роботи дошкільних установ. Педагогічне керівництво самостійною руховою діяльністю. Руховий режим у дошкільному закладі. Принципи побудови рухового режиму. Вплив рухового режиму на дитячий організм. Забезпечення рухового режиму у дошкільному закладі. Традиції українського народу у практиці валеологічного виховання дітей дошкільного віку.

Тема 14. Оптимізація активного відпочинку дітей

Оптимізація активного відпочинку дітей. Фізкультурні розваги. Зміст і специфіка фізкультурних розваг. Їх місце в режимі дня. Підбір вправ з врахуванням віку дітей і місця проведення. Складання програм, підготовка атрибутів, іграшок, деталей костюмів. Фізкультурні свята. Значення фізкультурних свят у розв'язанні завдань фізичного виховання. Зміст і план побудови фізкультурного свята: вибір місця проведення; складання сценарію і програми; використання літературно-художнього матеріалу; підбір ігор, ігрових завдань, атракціонів, музичного оформлення; підготовка видовищних номерів, сюрпризів, подарунків, святкового оформлення. Методика проведення фізкультурного свята. День здоров'я та канікули. Значення, зміст днів здоров'я та канікул. Особливості режиму в ці дні. Специфіка їх проведення в різну пору року. Прогулянки і екскурсії за межі дошкільного закладу. Їх оздоровче та виховне значення. Вибір маршруту та способу пересування (пішки, на велосипеді, на лижах). Використання природнього оточення для вдосконалення рухів і фізичних якостей дітей.

Індивідуальна та диференційована робота з дітьми. Групи здоров'я. Особливості роботи з фізичного виховання в кожній групі. Розподіл дітей за факторами фізичної підготовленості: діти з високим, середнім і низьким показником основних видів рухів, фізичних і вольових якостей. Корекційна

робота з дітьми таких груп. Організація дітей. Методичні прийоми проведення фізичних вправ. Дозування навантаження. Домашні завдання з фізичної культури. Особливості домашніх завдань і критерії їх оцінки.

Тема 15. Особливості фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми, які мають відхилення у фізичному розвитку

Особливості фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми, які мають відхилення в фізичному розвитку. Основні види відхилень в фізичному розвитку дітей дошкільного віку. Плоскостопість. Причини її розвитку. Методи діагностики. Профілактика плоскостопості, засоби і методи корекції. Постава, причини її порушення. Методи діагностики. Засоби і методи корекції. Надмірна маса тіла. Фактори впливу на зміну маси тіла. Методи діагностики. Засоби і методи корекції. Досвід народної педагогіки у збереженні здоров'я людини. Різноманітність засобів народної педагогіки у процесі валеологічної освіти.

Тема 16. Технологія фізичного виховання дітей М.М.Єфименка

Заповіді та золоті формули рухового розвитку авторської Програми Єфименка М.М. «Театр фізичного виховання та оздоровлення дітей дошкільного та молодшого шкільного віку».

Ігровий метод фізичного виховання. Вибір теми великої тематичної гри (макрогри). Ситуаційна міні-гра як складова частина макрогри. Ігровий простір та ігрова атмосфера у процесі проведення макрогри. Колір і музика у фізичному вихованні дошкільників. Статева культура у педагогіці дошкільного дитинства (на прикладі фізичного виховання).

Горизонтальний пластичний балет як нова форма фізичного виховання дітей. Особливості проведення гімнастики пробудження. Планування фізичного виховання в дошкільному закладі. Розробка та написання сценарію заняття з фізичної культури.

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III.
ПЕДАГОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ
ОСВІТИ З ПИТАНЬ ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ**

Тема 17. Планування та облік роботи з фізичного в закладі дошкільної освіти

Значення планування та обліку роботи в дошкільному закладі. Планування як програмування змісту і форм фізкультурної роботи в дошкільному закладі. Основні вимоги щодо планування навчального матеріалу з фізичної культури.

Розподіл програмного матеріалу з фізичної культури у перспективному плані. Складання плану-графіка на квартал (місяць). Реалізація дидактичних принципів при розподілі програмного матеріалу у перспективному плані. Оперативне планування з фізичної культури. Вимоги до складання плану-

конспекту занять з фізичної культури. Врахування етапів створення рухової навички при формулюванні навчальних завдань. Планування вправ та рухливих ігор в оперативному плані (на один-два дні). Види обліку роботи з фізичної культури. Попередній облік, поточний, підсумковий.

Тема 18. Матеріальна база фізичного виховання в закладі дошкільної освіти

Значення матеріальної бази для роботи з фізичного виховання в дошкільному закладі. Педагогічні та гігієнічні вимоги до фізкультурного обладнання. Зміст, розміщення фізкультурного обладнання і посібників у вікових групах (залежність підбору посібників від віку дітей). Обладнання фізкультурного залу. Зберігання і розміщення обладнання та посібників у фізкультурному залі. Призначення тренажерів і нестандартного обладнання. Обладнання фізкультурного майданчика в теплу і холодну пору року. Покриття майданчика, необхідні прилади та їх розміри. Вимоги до обладнання фізкультурного майданчика для різноманітних форм роботи з дітьми.

Тема 19. Організація та керівництво системою фізичного виховання в закладі дошкільної освіти

Основні напрямки керівництва роботою з фізичного виховання. Створення необхідних умов для роботи з фізичного виховання з дітьми.

Функціональні обов'язки та зміст роботи завідуючої, педагогів та медичних працівників в організації фізичного виховання дітей. Організація методичної роботи з фізичного виховання. Керівництво роботою вихователів з пропаганди педагогічних знань серед батьків (консультації, тематичні виставки, батьківські конференції, дні відкритих дверей і т.д.). Лікарсько-педагогічний контроль за фізичним виконанням дітей різних вікових груп. Розподіл дітей на медичні групи (основна, підготовча, спеціальна). Контроль за розвитком рухів у дітей та організацією рухового режиму. Педагогічний контроль за організаційними формами фізичного виховання. Основні вимоги до аналізу занять з фізичної культури. Визначення моторної щільності заняття. Аналіз ранкової гімнастики та рухливої гри. Попередження травматизму у дітей.

Аналіз і оцінка стану фізичного виховання в дошкільних закладах – один з важливих напрямків інспекторського контролю. Підготовка вихователя до перевірки: самоаналіз роботи за рік, розробка документації (перспективного плану корекційно-профілактичної роботи на рік – діагностичної карти здоров'я, результатів фізичного і рухового розвитку дітей, плану-системи фізкультурно-оздоровчих заходів у групі, календарного плану роботи).

Тема 20. Фізичне виховання дитини в сім'ї

Зв'язок сім'ї та дошкільного закладу в роботі з фізичного виховання дітей. Психомоторні показники розвитку дитини за перший рік. Орієнтовні режими дня дитини від одного до двох та від трьох до шести років. Гігієнічні вимоги до харчування, організації сну та загартування організму дитини.

Форми фізичного виховання дітей у сім'ї. Приклад батьків у впровадженні засобів фізичної культури в повсякденний побут сім'ї. Основні форми роботи дошкільних установ з сім'єю з питань фізичного виховання дітей. Основні поняття: індивідуальні та групові консультації, усний педагогічний журнал, батьківські збори (загальні та групові).

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		Л	П	Лаб	С.р		Л	П	Лаб	С.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
МОДУЛЬ I										
Змістовий модуль I. Загальні основи навчання і розвитку у процесі фізичного виховання										
Тема 1. Наукові засади теорії та методики фізичного виховання дітей дошкільного віку	6	2		-	4	10			-	6
Тема 2. Завдання та засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку	6	2	2	-	4	6	1	1	-	6
Тема 3. Вікові особливості дітей раннього та дошкільного віку.	4	2	2	-	4	6			1	-
Тема 4. Закономірності формування рухових вмінь і навичок	2	2		-	4	7	1		-	6
<i>Разом за ЗМ I</i>	<i>20</i>	<i>8</i>	<i>4</i>	<i>-</i>	<i>16</i>	<i>35</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>24</i>
Змістовий модуль II. Загальні основи навчання та розвитку дітей дошкільного віку у процесі фізичного виховання										
Тема 5. Методика навчання шикувальних вправ	6	2	1		4	8			-	8
Тема 6. Методика навчання основних рухів	5		1		4	6		1	-	8
Тема 7. Методи і прийоми навчання загальнорозвивальних вправ	6	2	1	2	4	8	1			-
Тема 8. Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі дня закладу дошкільної освіти	7	2	1	2	4	7	1	1	-	8
Тема 9. Методика організації і проведення рухливих ігор	7	2	2	-	4	8			-	8
Тема 10. Методика навчання спортивних вправ	7	2	1	-	4	6	1	1	-	8
Тема 11. Методика проведення ігор з елементам спорту	10	2	1	-	4	10	1	1	-	8

Тема 12. Заняття з фізичної культури – основна організаційна форма навчання дітей фізичних вправ	8	2	1	2	4	6	1	1	-	8
Тема 13. Педагогічне керівництво самостійною руховою діяльністю дітей	3	2	1	-	4	6	1		-	8
Тема 14. Оптимізація активного відпочинку дітей	5	2	-	-	4	6	1		-	8
Тема 15. Особливості фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми, які мають відхилення у фізичному розвитку	6	2	1	1	4	8	1	1	-	8
Тема 16. Технологія фізичного виховання дітей М.М.Єфименка	6	2	1	1	4	6		-	-	8
<i>Разом за ЗМ II</i>	<i>38</i>	<i>22</i>	<i>12</i>	<i>8</i>	<i>48</i>	<i>42</i>	<i>8</i>	<i>6</i>	<i>-</i>	<i>108</i>
Змістовий модуль III. Педагогічний менеджмент в закладі дошкільної освіти з питань організації фізичного виховання										
Тема 17. Планування та облік роботи з фізичного виховання в ЗДО	8	2	2	2	6	8	1	1	-	8
Тема 18. Матеріальна база фізичного виховання в закладі дошкільної освіти	4	2		-	4	6	1	1	-	6
Тема 19. Організація та керівництво системою фізичного виховання в закладі дошкільної освіти	6	2	1	-	4	6			-	6
Тема 20. Фізичне виховання дитини в сім'ї	6	2	1	-	4	6			-	6
<i>Разом за ЗМ III</i>	<i>24</i>	<i>8</i>	<i>4</i>	<i>2</i>	<i>18</i>	<i>26</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>26</i>
<i>Усього годин</i>	<i>150</i>	<i>38</i>	<i>20</i>	<i>10</i>	<i>82</i>	<i>180</i>	<i>12</i>	<i>10</i>	<i>-</i>	<i>158</i>
МОДУЛЬ II										
ІНДЗ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Усього годин</i>	<i>150</i>	<i>38</i>	<i>20</i>	<i>10</i>	<i>82</i>	<i>180</i>	<i>12</i>	<i>10</i>	<i>-</i>	<i>158</i>

4. Теми практичних, семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Наукові засади теорії та методики фізичного виховання дітей дошкільного віку. Завдання та засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку	2	1
2.	Тема 2. Вікові особливості дітей раннього та дошкільного віку. Закономірності формування рухових вмінь і навичок	2	1
3.	Тема 3. Методика навчання шикувальних вправ. Методика навчання основних рухів	2	1
4.	Тема 4. Методи і прийоми навчання загальнорозвивальних вправ	2	1
5.	Тема 5. Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі дня закладу дошкільної освіти. Методика організації і проведення рухливих ігор	2	1
6.	Тема 6. Методика навчання спортивних вправ. Методика проведення ігор з елементам спорту	2	1
7.	Тема 7. Заняття з фізичної культури – основна організаційна форма навчання дітей фізичних вправ	2	1
8.	Тема 8. Особливості фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми, які мають відхилення у фізичному розвитку. Технологія фізичного виховання дітей М.М.Єфименка	2	1
9.	Тема 9. Планування та облік роботи з фізичного виховання в ЗДО. Матеріальна база фізичного виховання в закладі дошкільної освіти	2	1
10.	Тема 19. Організація та керівництво системою фізичного виховання в закладі дошкільної освіти Тема 20. Фізичне виховання дитини в сім'ї	2	1
Разом		20	10

5. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Проведення студентами шикувальних, загально розвиваючих вправ, рухливих ігор для дітей молодшого дошкільного віку	2
2.	Спостереження та аналіз ранкової гімнастики з дітьми різних вікових груп	2
3.	Спостереження та аналіз занять з фізичної культури (за традиційною методикою навчання). Спостереження та аналіз занять з фізичної культури	2

	(за методикою М.Єфименка)	
4.	Складання планів-конспектів занять з фізичної культури для дітей різних вікових груп та проведення студентами фрагментів занять	2
5.	Планування та облік роботи з фізичного виховання в ЗДО	2
Разом		10

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Основні методи наукових досліджень у теорії фізичного виховання	4	6
2	Аналіз програм для дошкільної освіти з фізичного розвитку дітей	4	6
3	Нетрадиційні методи загартування	4	6
4	Особливості розвитку моторики дітей від народження до семи років	4	6
5	Особливості розвитку фізичних якостей у дітей дошкільного віку	4	6
6	Техніка виконання шикувальних вправ	4	6
7	Методика навчання основних рухів дітей різних вікових груп	4	6
8	Застосування підготовчих та підвідних вправ	4	6
9	Методи і прийоми навчання загальнорозвивальних вправ молодших дошкільників	4	6
10	Методи і прийоми навчання загальнорозвивальних вправ старших дошкільників	4	6
11	Ускладнення та варіативність рухливих ігор протягом дошкільного віку	2	6
12	Особливості використання українських народних рухливих ігор з дітьми дошкільного віку	2	6
13	Організація та методика навчання літніх та зимових видів спортивних вправ	2	6
14	Організація та методика проведення ігор з елементами спорту	2	6
15	Особливості змісту і методики проведення фізкультурних занять на повітрі	2	6
16	Особливості змісту і методики проведення фізкультурних занять у мішаних за віком групах	2	6
17	Лікувально-педагогічний контроль за станом здоров'я дітей на фізкультурних заняттях	2	6

18	Складання комплексів ранкової гімнастики для дітей різних вікових груп	2	6
19	Специфіка підбору фізичних вправ для фізкультурних хвилинки і фізкультурних пауз	2	6
20	Руховий режим у дошкільному закладі	2	4
21	Складання комплексів ранкової гімнастики для дітей з відхиленнями у фізичному розвитку	4	2
22	Авторська програма з фізичного виховання дітей дошкільного віку М.М.Єфименка	4	2
23	Складання плану-графіка фізкультурної роботи в дошкільному закладі	2	2
24	Вимоги до обладнання фізкультурного майданчика для різноманітних форм роботи з дітьми	2	2
25	Аналіз і оцінка стану фізичного виховання в дошкільних закладах – один з важливих напрямків інспекторського контролю	4	2
26	Форми фізичного виховання дітей у сім'ї	4	2
Разом		82	158

Індивідуальні завдання (надалі – ІНДЗ)

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності бакалавра, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання бакалаврами ІНЗД відкритим захистом навчального проекту. Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Вступ до спеціальності» – це вид навчально-дослідної роботи бакалавра, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Індивідуальна навчально-дослідна робота студентів під керівництвом викладача здійснюється у вигляді тематичних навчальних проектів на одну із запропонованих тем:

1. Основні методи наукових досліджень у теорії фізичного виховання.
2. Сучасні програми фізичного розвитку дітей.
3. Застосування масажу та фізичних вправ для розвитку дітей першого року життя.

4. Рухливі ігри та ігрові вправи з дітьми другого та третього року життя.
5. Особливості розвитку моторики дітей від народження до семи років.
6. Методика навчання основних рухів дітей різних вікових груп.
7. Ускладнення та варіативність рухливих ігор протягом дошкільного віку.
8. Особливості використання українських народних рухливих ігор з дітьми дошкільного віку.
9. Особливості змісту і методики проведення фізкультурних занять на повітрі.
10. Особливості змісту і методики проведення фізкультурних занять у мішаних за віком групах.
11. Лікувально-педагогічний контроль за станом здоров'я дітей на фізкультурних заняттях.
12. Індивідуальна та диференційована робота з дітьми.
13. Шляхи керівництва самостійною руховою діяльністю дітей.
14. Особливості фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми, які мають відхилення у фізичному розвитку.
15. Характеристика основних рухових режимів (за технологією фізичного виховання дітей М.Єфименка).
16. Матеріальна база фізичного виховання у дошкільному закладі.
17. Педагогічний контроль за організаційними формами фізичного виховання.
18. Діагностика фізичного стану дошкільника.
19. Нетрадиційне обладнання з фізичного виховання в ДНЗ.
20. Профілактика плоскостопості в дітей дошкільного віку.
21. Формування правильної постави у дітей дошкільного віку.
22. Нетрадиційні заняття з фізичної культури в ДНЗ.
23. Гімнастика та її види.
24. Загартування дітей дошкільного віку.
25. Фізкультхвилинки та фізкультпаузи ДНЗ.
26. Спільна робота вихователя та батьків з питань фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Методи навчання

Лекції з використанням сучасних інноваційних технологій; семінарські; практичні; лабораторні; розв'язування творчих завдань; складання моделей та графічних схем; написання рефератів; інтерактивні методи у процесі обговорення питань практичних та лабораторних занять (Пресс-метод, мікрофон, мозкова атака, мультимедійне навчання, ділова гра тощо.).

Методи контролю

Поточне тестування, усне і письмове опитування, ділові ігри, колоквиум, підсумкова контрольна робота в кінці вивчення змістового модуля, підсумкове усне опитування (екзамен).

Рекомендації до проведення семінарських занять

Мета семінарських занять – розширення у студентів інформування до загальної проблематики курсу, озброєння сукупністю вмінь набуття нової наукової інформації, формування навичок роботи з різними джерелами інформації (законодавчими, нормативними документами, програмами виховання, навчання і розвитку дітей, науковими, навчальними, методичними джерелами, періодикою), перетворення інформації та подання її в різних формах (виступ, цитата, теза, анотація, реферат тощо).

Семінарські заняття проходять у вигляді «Круглого столу», де студенти проявляють самостійність та творчу активність, спрямовану на розширення та деталізацію знань, здобутих на лекціях, а також придбають вміння висловлювати особистісну точку зору та аргументувати її.

Методичні рекомендації до проведення практичних та лабораторних занять

Практичні заняття призначені для поглибленого вивчення дисципліни, оволодіння методологією наукового пізнання. Головна мета практичних та семінарських занять – розширення у студентів знань відповідно до теми, що обговорюється та загальної проблематики курсу, озброєння сукупністю вмінь пошуку нової наукової інформації, формування навичок роботи з різними джерелами інформації (законодавчими, нормативними документами, програмами виховання, навчання і розвитку дітей, науковими, навчальними, методичними джерелами, періодикою), перетворення інформації та подання її в різних формах (виступ, цитата, теза, анотація, реферат тощо), уточнення, конкретизація, систематизація знань що забезпечить студентам можливість оволодіти навичками та вміннями використання теоретичних знань

Форми проведення практичних занять різні: власне практичне заняття, семінар, лабораторне заняття, наукова конференція, ділова гра та ін.

Практичне заняття включає: проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення зі студентами, виконання завдань з їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку та оцінювання.

При проведенні лабораторних занять навчальна група ділиться на підгрупи і кожному студенту надається можливість самостійно провести досліди і побувати в ролі експериментатора тощо.

Методичні рекомендації до написання ІНДЗ

ІНДЗ повинне містити наступні структурні компоненти:

– Титульний аркуш (вверху сторінки зазначається назва навчального закладу; по середині тема роботи; нижче, у правому кутку вказується прізвище, ім'я та група студента, який виконав роботу; знизу по середині місто та рік)

– План (план, складений не менше з трьох пунктів, не включаючи вступ, висновки та список використаних джерел).

– Висвітлені пункти плану (1 пункт повинен бути висвітлений не менше як на 1 сторінці формату А-4) з відповідними висновками.

– Висновки

– Список використаних джерел, а при потребі – додатки.

Кількість сторінок реферату залежить від обраної теми, орієнтовно становить не менше 10 сторінок основного тексту. Заохочується висвітлення власної точки зору, поглядів на ту чи іншу обрану проблематику ІНДЗ.

Розподіл балів, які отримують студенти

3-й семестр				
Модулі	Практичні заняття	Кількість балів	Лабораторні заняття	Кількість балів
Модуль 1	Тема 1-2	4	Тема 6	4
	Тема 3-4	4	Тема 9	4
	Тема 5-6	4	Тема 10-11	4
	Тема 7-8	4	Тема 12	4
	Тема 9	4	Тема 18	4
	Тема 10-11	4		
	Тема 12-14	4		
	Тема 15-16	4		
	Тема 17-18	4		
	Тема 19-20	4		
	Всього балів		40	
Модуль 2	ІТ		30	
	ІНДЗ		10	
Загальна кількість балів	100			
	100 балів Переводимо у 30% – 30 балів (див. нижче подану шкалу)			
За екзамен	70% оцінки – 70 балів (див. нижче подану шкалу)			

**Шкала оцінювання знань та вмінь студентів
під час підсумкового контролю**

За шкалою ECTS	За національною шкалою	За 100-бальною шкалою	Екзаменаційна оцінка	
			Результати поточного та проміжного контролю	Результати здачі екзамену
A	Відмінно	90 – 100	27 – 30	63 – 70
B	Добре	82 – 89	24 – 26	58 – 62
C	Добре	75 – 81	22 – 23	53 – 57
D	Задовільно	67 – 74	20 – 21	47 – 52
E	Задовільно	60 – 66	18 – 19	42 – 46
FX	Незадовільно	35 – 59	10 – 17	25 – 41
F	Незадовільно	1 – 34	1 – 9	1 – 24

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

1. Навчальні досягнення бакалаврів із дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань.

2. Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (5-ти бальну) та європейську (ECTS) шкалу.

1-бал - студент виявляє недостатні знання і розуміння основних положень навчального матеріалу з вступу до спеціальності, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь містить часткові помилки, недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком; користується додатковими джерелами.

2 бали – знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з точки зору смислового взаємозв'язку, уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з

деякими неточностями. Студент здатен на рецензію відповіді іншого студента; здатен опрацювати матеріал самостійно.

3 бали – студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну.

4 бали – студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої обдарування та нахили у процесі вивчення навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів при виконанні індивідуальних навчально-дослідних завдань:

1 бал – студент не може розрізнити об'єкт навчання і відтворити деякі його елементи при виконанні індивідуального навчально-дослідного завдання.

2 бали – може поверхнево розрізнити об'єкт навчання і відтворити деякі його елементи при виконанні індивідуального навчально-дослідного завдання.

3 бали – студент може розрізнити об'єкт навчання і відтворити деякі його елементи, мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, має елементарні навички з предмету.

4 бали – студент виявляє здатність елементарно викладати думку, може відтворити кілька термінів, явищ, проте без зв'язку між ними; повинен вибрати вільний варіант відповіді

5 балів – студент виявляє здатність частково викладати думку, може відтворити кілька термінів, явищ, встановлює зв'язки між ними.

6 балів – студент виявляє здатність елементарно викладати думку, може відтворити кілька термінів, явищ, робить спроби встановити зв'язок між ними; має навички з методики фізичного виховання та валеологічної освіти дітей дошкільного віку.

7 балів – студент володіє глибокими знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить частково аргументовані висновки; використовує додаткові джерела та матеріали.

8 балів – студент володіє глибокими та міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну;

9 балів – студент володіє глибокими та міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності; вирішує деякі творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну;

10 балів – студент володіє глибокими і міцними знаннями з теорії та методики фізичного виховання дітей дошкільного віку, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну; здатен творчо проявити себе в процесі навчально-пізнавальної діяльності, виклад матеріалу структурований та відповідно технічно оформлений.

Методичне забезпечення

1. Опорні конспекти лекцій.
2. Матеріали візуального супроводження лекцій.
3. Мультимедійне забезпечення.
4. Посібники.
5. Фізкультурний інвентар.

Рекомендована література

Базова

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція) / наук. кер. : А. М. Богуш, дійсний член НАПН України, проф, д-р пед. наук; авт. кол-в : А. М. Богуш, Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, Н. В. Гавриш, О. П. Долинна, Т. С. Ільченко, О. В. Коваленко, Г. М. Лисенко, М. А. Машовець, О. В. Низковська, Т. В. Панасюк, Т. О. Пироженко, Т. І. Поніманська, О. Д. Сидельникова, А. С. Шевчук, Л. Ю. Якименко. – К., 2012. – Спецвип. журн. «Вихователь-методист дошкільного закладу». – 30 с.

2. Богініч О. Л. Пріоритети у сфері фізичного розвитку дитини дошкільного віку / О. Л. Богініч // Оптимізація фізичного розвитку дитини у вітчизняній системі освіти : монографія / Е. Вільчковський, Н. Денисенко, А. Цьось та ін. – Запоріжжя : ЗОППО, 2015. – С. 124–148.
3. Вільчковський Е. С. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах : навч.-метод. посіб. / Е. С. Вільчковський, Н. Ф. Денисенко. – Тернопіль : Мандрівець, 2012. – 128 с.
4. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : навч. посіб. / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми : Університет. кн., 2008. – 428 с.
5. Єфименко М. М. Адаптивне фізичне виховання та оздоровлення дітей / М. М. Єфименко, М. Д. Мога. Програма розвитку дошкільників з порушеннями опорно-рухового апарату. – Одеса, 2013. – 42 с.
6. Єфименко М. М. Програма з фізичного виховання дітей раннього та дошкільного віку «Казкова фізкультура» / М. М. Єфименко. – Тернопіль : Мандрівець, 2014. – 52 с.
7. Єфименко М. М. Сучасні підходи до корекційно спрямованого фізичного виховання дошкільників з порушеннями опорно-рухового апарату : монографія / М. М. Єфименко. – Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2013. – 356 с.
8. Фізичне виховання, основи здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей старшого дошкільного віку : навч.-метод. посіб. / О. Л. Богініч, Н. В. Левінець, Л. В. Лохвицька, Л. А. Сварковська. – К. : Генеза, 2013. – 127 с.

Допоміжна

1. Андрющенко Т. Зберегти соціальне здоров'я дошкільнят / Т. Андрющенко // Дошкільне виховання. – 2015. – №3. – С. 16–19.
2. Богініч О. Л. Фізичне виховання дітей дошкільного віку засобами гри / О. Л. Богініч. – Київ : СП «ЧИП», 2012. – 155 с.
3. Богініч О. Л. Оздоровчу ідеологію в життя малят / О. Л. Богініч // Дошкільне виховання. – 2016. – №7. – С. 7–9.
4. Верік Ю. Курс на здоров'язбережувальні технології / Ю. Верік // Дошкільне виховання. – 2015. – №2. – С. 22–26.
5. Вільчковський Е. С. Інтеграція рухів і музики у фізичному розвитку дітей старшого дошкільного віку навчально-методичний посібник / Е. С. Вільчковський, Н. Ф. Денисенко, Ю. М. Шевченко. – Тернопіль : Мандрівець, 2010. – 144 с.
6. Гаращенко Л. Фізкультура на свіжому повітрі : здоров'язбережувальний підхід / Л. Гаращенко // Дошкільне виховання. – 2012. – №5. – С. 28–31.
7. Демченко О. Фізичне виховання у різновіковій групі / О. Демченко // Дошкільне виховання. – 2012. – №3. – С. 14–15.
8. Єфименко Н. Горизонтальный пластический балет / Новая система физического воспитания, оздоровления и творческого самовыражения

- детей и взрослых / Н. Ефименко. – Таганрог : НП «Познание», 2011. – 230 с.
9. Єфименко М. Денна гімнастика пробудження / М. Єфименко // Дошкільне виховання. – 2014. – №4. – С. 8–11.
 10. Єфименко М. Казкова фізкультура / М. Єфименко // Дошкільне виховання. – 2015. – №4. – С. 16–19.
 11. Єфименко М. На варті здоров'я та фізичного розвитку дітей / М. Єфименко // Дошкільне виховання. – 2015. – №6. – С. 18–19.
 12. Єфименко М. Ранкова гімнастика пробудження / М. Єфименко // Дошкільне виховання. – 2013. – №11. – С. 10–13.
 13. Єфименко М. Рух – це життя. Даруймо його дітям щодня / М. Єфименко // Дошкільне виховання. – 2014. – № 7. – С. 26–30.
 14. Єфименко М. Фізкультура в дитсадку : час змін / М. Єфименко // Дошкільне виховання. – 2013. – №8. – С. 18–19.
 15. Зброжек О. Фітбол-гімнастика в дошкільному закладі / О. Зброжек // Дошкільне виховання. – 2013. – №7. – С. 34–36.
 16. Ошкадьорова Т. Профілактично-лікувальне розвивальне середовище в дитсадку / Т. Ошкадьорова // Дошкільне виховання. – 2013. – №5. – С. 26–29.
 17. Печка Л. Фітбол – друг, партнер та тренажер / Л. Печка // Дошкільне виховання. – 2014. – №3. – С. 24–27.
 18. Смольникова Г. Здоров'язбережувальні та здоров'яформувальні технології / Г. Смольникова // Дошкільне виховання. – 2013. – №7. – С. 23–26.
 19. Харматова В. Ігровий стретчинг – сучасний засіб зміцнення здоров'я / В. Харматова // Дошкільне виховання. – 2014. – №9. – С. 28–31.

Інформаційні ресурси

1. <http://library.iapm.edu.ua/metod/1943.pdf>
2. <http://anelok.in.ua>
3. <http://nuou.org.ua/informatsiia/metodi-rozvitku-2014/66-metodi-rozvitku-2014.html>
4. <http://nuou.org.ua/informatsiia/metodi-rozvitku-2014/66-metodi-rozvitku-2014.html>
5. https://www.youtube.com/watch?v=rL6__EGY-E8